

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

MAANDAG, 30 AUGUSTUS.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cent zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte, meer.

AMSTERDAM, 28 Augustus.

Wil men in het rustig en vreedzaam Nederland op roer en burgeroorlog? Wie kan er aan twifelen, die ziet hoe daartoe wordt gebezigd al wat sinds de laatste honderd jaren door gansch Europa heeft gediend om de revolutie in beweging te brengen? Om niet verder op te klimmen dan tot het jaar 1847; onder welke omstandigheden en onder welke leus zijn overal de revolutiën begonnen? In Zwitserland en Frankrijk, van waar de jongste beroeringen zijn uitgegaan, is de Europeesche revolutie voorbereid onder 't voorwendsel, dat men de Jezuïten, en de Jezuïten alleen bestreedt. Weg met de Jezuïten, dat was de kreet. Maar nu de gevolgen met dien kreet beoogd? Zij bleken, nadat de Jezuïten verjaagd waren. In Zwitserland trad het radikalismus vooruit; blootte al wat Zwitserland sinds eeuwen had doen bestaan, en bragt, met vernietiging van de zelfstandigheid der kantons, een radikaal gouvernement voort, dat openlijk op het pantheïsme, gebouwd is. Eerst toen liet te laat was, gingen de oogen der protestantsche behoudslieden open. Zij hadden, misleid door het geschreeuw tegen de Jezuïten, zich laten opnemen onder de banier der radikalen; zij meenden slechts de Jezuïten met behulp der radikalen te bestrijden; lezenden daartoe geld, raad en hunne personen, en bemerkten niet dat het Jezuïten-geschreeuw slechts een voorwendsel, de radikale revolutie het oogmerk was, waaraan zij hunne medewerking zoo blind hadden geschonken. De Katholijken betaalden hunne nederlaag duur. Maar de protestantsche behoudsmannen werden ook vernietigd, omdat zij rijker waren dan de Katholijken, want door de radikalen niet meer werden gespaard dan de Katholijken.

Daarin lag eene waarschuwendes les voor gansch Europa, die evenwel niet benuttigd werd, al was het dat de heer de Montalembert ze met weisprekendheid gansch Europa doorgalmen liet.

De partij der beweging in Frankrijk, aangevoerd door de heeren Thiers en Odillon Barrot, niet geleerd door de ondervinding, die Zwitserland op dat zelfde oogenblik opdeed, meende datzelfde Jezuïten-geschreeuw te moeten aanheffen, om daarmee den heer Guizot, een Protestant, met het ministerie, waarvan hij de slom-gesichte en geprezen president was, omver te werpen. Men had namelijk gedurende 7 jaren alle middelen uitgeput om het ministerie Guizot te doen vallen, en men was er slechts in geslaagd om het elken dag meer in parlementaire kracht, die weldra bleek niet veel te beteekenen, te doen toenemen. In dien wanhopigen toestand waren veler gemoederen bereid om elk wapen aan te grijpen, dat tot het doel kon leiden. Men greep dus naar het Jezuïten-geraas, dat in Zwitserland krachtig genoeg geweest was, om eene radikale revolutie te maken, en daarom ook in staat werd geacht om iets tot den val van den heer Guizot bij te dragen, te meer, omdat de diepzinnige blik van den heer Guizot het doel der radikale beweging had doorgrond, en hij als staatsman de Jezuïten had ondersteund. Inderdaad, de Jezuïtenhaat werd kunstmatig opgewekt, de heer Thiers maakte zich daarvan de parlementaire tolk, en de kwade hartstogten kwamen in beweging. Het Fransche gouvernement gaf een blik van zijne toegevoondheid; het vermoederde de hartstogtelijkheid der bestrijders, die nu de kwestie der Jezuïten lieten varen, om de opgewondene gemoederen op de kwestie der politieke hervorming te werpen. Men weet met welk resultaat die goddelooze toefslagde. In de plaats der hervorming bewerkte men eene revolutie, waarbij gansch Frankrijk leed, maar de liberale aanvoorders het diepst en schandelijkst vielen. De gevaren en rampen, die Frankrijk doorliep, en waarvan het einde nog niet te voorzien is, zijn bekend.

Intusschen bleef het daarbij niet. De partij der anarchie had het welslagen der kunstmatig opgewekte Jezuïtenphobie in Zwitserland en Frankrijk aangezien. Zij maakte gebruik van het voorbeeld. Te Turijn, te Milaan, te Rome, te Napels, te Weenen, te München, te Berlijn zelfs, overal heette het: weg met de Jezuïten. De Jezuïten werden verjaagd, ja; maar daarmee was de beweging niet uit; daarmee begon zij, en weg vielen

weldra de regeringen, weg vielen de staatsmagten, de troonen schuddeden op hunne grondslagen, de vorsten vloden en de maatschappij stond bijna overal ontreddeerd.

Dat leerrijk en ontzettend schouwspel heeft gansch de wereld in het jaar 1848 gezien. De orde is sinds langzamerhand hersteld met de hulp der legermagten. Maar met de orde zijn overal te gelijktijd, zoowel door de volken als door de koningen, de Jezuïten terug-geroepen, en zelfs het Pruisiesch gouvernement heeft hun tot nog zeer onlangs een groot veld tot bearbeiding verleend.

De duur gekochte ondervinding heeft menigeen wijs gemaakt. Alleen in Nederland schijnt zij bij velen weinig te hebben gebaat.

De Fakkel-klik met de drijvers der geheime genootschappen worden door te veel en te snoode hartstogt gedreven, dan dat hun eenige ondervinding leerzaam zijn kan. Wij hebben er ons daarom nooit over verwonderd dat deze partij den Jezuïtenhaat aankweekt. In hare verblindheid weet zij niet, wat zij doet, en elk middel is haar goed, mits het naar het doel leidt. Dat doel is niet zuiver anti-katholiek; daar loopt meer radikalismus onder, dan menigeen vermoedt, en zij zelve zich wellicht bewust is. Ons wordt het hoe langzamerhand duidelijker, dat de Jezuïten een voorwendsel zijn, maar de bestrijding van alle geloof en de voortplanting der radikale theorie van het pantheïsme het eigenlijke doel zijn, waarmee de omkeering van Kerk en Staat van zelf volgt. Dat is trouwens de gang van de geheele geschiedenis in de laatste 100 jaren, en wij zien niet op welken grond voor Nederland daarop eene uitzondering zou kunnen worden gemaakt.

Tot dus verre was het Jezuïten-geschreeuw bij de Radikalen en konzorten en binnen de geheime genootschappen gebleven. Het schijnt daaruit te treden en eindelijk tevens over te gaan tot de organen van hen, die zich de behoudende partij bij uitnemendheid achten. De zich noemende anti-revolutionnaire partij begint al meer en meer met de radikale partij in te stemmen in het ge-roep, dat tegen het Jezuïtismus is aangeheven. Bij de partij van den heer Groen van Prinsterer is de neiging tot dien weg sinds langen tijd kwalijk verborgen, en nu, schoon met eenige gematigdheid in de vormen, openbaar. Het is zeer opmerkelijk, dat dit invelt met de genegenheid, die dezelfde partij aan den dag legt voor de geheime genootschappen. De partij is aan 't werk om onze voor-apelling te bewaardheiden, dat de tijd komen zou, waarop de heer Groen staan zou zoeken en vinden in de geheime genootschappen. Men heeft ons destijds die voor-spelling euvcl genomen; dan de partij gelieve een blik te werpen op den weg, dien zij tot dat doel reeds heeft afgelegd, en dan zich af te vragen waarheen zij gaat. Wij herhalen wat wij meermalen gezegd hebben: de anti-revolutionnaire partij der zich noemende orthodoxen leidt naar eene revolutie.

Daar uit de behoudende partij, die niet tot de formuier-kerk van Dordt behoort, is een nieuwe bondgenoot opgestaan voor de Jezuïten-haters, in het Goudsch Kronijkske.

Van dit laatste blad verwondert ons zulks. Het had zich tot nog onlangs onderscheiden door politiek inzicht, en zich zorgvuldig onthouden van de politieke kwestie in Nederland te brengen op het terrein der kwade hartstogten en der Jezuïtenphobie. Het heeft plotseling den Rubicon overgestoken, en daarbij te meer ijver betoond, naar gelang het vroeger zich meer onverschillig had gehouden. Zijne intrede in den strijd is daarom hartstogtelijk, brutaal, en vuurt, niets meer of minder, dan tot burgeroorlog aan. Het schrijft zonder enig voorbehoud:

„Het eens zoo krachtige bolwerk van het Protestantismus is ontmandeld en de dienaren van Rome gaan staatmoedig door steden en vlekken; *wellicht nu reeds zoekende naar de plaatsen, waar zelfs zouden kunnen worden gevestigd van eenen ANDEREN BLOED-RAAD; zoekende naar de pleinen, waar de keller-sche bevolking..... zou kunnen WORDEN GEMARTELD, VERROOST, en met den verderfelijken Bijbel tot ASSCHER VERBRAND.*”

Daarop volgen dan eenige kolommen druks over de zoogenaamde gruwelen der Jezuïten, over het misbruik

dat onze lieve, regtschapen en bekwaame vriend ALABANDUS THUIS zou maken van de hem door God geschonken gave tot verdediging dier Jezuïten, wier gruwelen hij kent, enz. enz.

Wat is zulk schrijven anders dan eene regtstreekse provocatie tot burgeroorlog? Onbeschwaard is die *nooit en nergens*, zelfs niet in Zwitserland, gedaan.

En met welk doel vindt zulk schandelijk schrijven de eereplaats van een fonds-artikel in het Goudsch Kronijkske?

Niet om het radikalismus van de Fakkel te bevorderen; niet om het zoogenaamd orthodoxismus van den heer Groen te begunstigen. Het Goudsch Kronijkske was tot dusverre noch een Fakkelman, noch een Groeniaan. Het scheen slechts een politiek behoudsman van de school, die in 1848 gevallen is. Wat brengt het dan tot de Jezuïtenphobie? Hetzelfde wat den heer Thiers in 1847 er toe gebragt heeft: de behoefte om de volks-hartstogten in beweging te brengen, de behoefte om ze te winnen, en na ze overmeesterd te hebben, ze te rigten tegen de bestaande orde van zaken, ten einde die te wijzigen naar den zin der mannen, die voor 1848 het land bestuurd hebben.

Het is gevaarlijk spel. Een des te gevaarlijker spel, omdat het door drie partijen wordt nagejaagd, die elk een verschillend inzicht en doel hebben en elkander vijandig zijn.

De vereenigde kracht dier partijen raakt, zoo God het niet verhoedt, vroeg of laat in staat, om het gezamenlijk beoogd doel te bereiken, namelijk eene volksbeweging onder den kreet van: weg met de Jezuïten.

Maar ook de straf van zulk een goddeloos pogen, zoo het slagen mogt, zou niet nithlijven. Het is wel heel gemakkelijk, om eene volksmenigte op de been te roepen; maar het is niet even gemakkelijk, of liever onmogelijk om haar op het punt, waarop men dat verlangt, te doen staan. Zoo min als men der zee begeert: tot hier en niet verder; zoo min ook kan men de herderde baren eener volksmenigte gebieden. De fabelleer verhaalt, dat Saturnus zijne kinderen opat. Bij volksbewegingen gaat dat anders. Daar zwelgen de kinderen de vaders in, en de menners behoren onder de eerste slagtoffers, die hunne onveradelijke woede opsiecht. Laat heden den kreet gelden van: weg met de Jezuïten; hij zou morgen plaats maken voor het: weg met de Protestant-sche Jezuïten, de orthodoxen, en voor het: weg met de politieke Jezuïten, de behoudsmannen. Het ondiar van het radikalismus zou orthodoxen en behoudsmannen met een spoot verpletteren, en de voor gezamenlijke rekening gemaakte beweging zou, gelijk altijd, alleen gedijen voor de uiterste roode mannen, die van de Fakkel. De anarchie zou zegevieren over Nederland, gelijk over Zwitserland, en Katholijken en Protestanten gezamenlijk verdrukken.

Er is ons menigmaal toegeroepen: die zich aan anderen spiegelt, spiegelt zich zacht. Wij maken dat woord tot het onze, en roepen onze protestantsche landgenooten toe: als men u tot Jezuïtenhaat opwekt, *respice finem, niet op het einde.* Ziet, waartoe die haat in alle andere rijken van Europa heeft geleid, tot revolutie en anarchie, en bedenkt dan: dat wie zich aan anderen spiegelt, zich zacht spiegelt.

Na het lezen van den volgende brief van Z. Em. den Kardinaal Antonelli, Staats-sekretaris van Z. H. aan Mgr. den Aartsbisschop van Chambéry, zal het volstrekt onmogelijk zijn voortaan te zeggen, dat de H. Vader het adres der Sardijnische Bisschoppen tegen de huwelijks-wet heeft afgekeurd.

„Monseigneur!

„De bijzondere achting die ik voor Uwe Hoogw. koester, is oorzaak dat ik alle mij voorkomende gelegenheden aangrijp, om met u te korrespondeeren. Die achting werd mij ingehoezeerd door de overtuiging, die ik heb van uwen grooten ijver, waarmee gij u altijd beziel toont voor de belangen der godsdienst en den Kerk, te midden der moeilijke beproevingen, die deze beiden in uw vaderland steeds moeten doorstaan. Nog onlangs hebben wij een doorgaand bewijs gezien van uwer harderlijke zorg, alsmede van die der Hoogw. Bisschoppen uwe suffraganen in Savoye, in de verklaring die gij ge-

menschenappelijk openbaar gemaakt hebl ter zake van het betrouwenwaardig wetsontwerp over het huwelijk, hetwelk in de Kamer te Turijn tot zulk eene hevige discussie aanleiding heeft gegeven; welk ontwerp evenzoo heeleedigend is voor de Kerk, als onwaardig aan eene katholieke natie. Z. H. heeft zich gelukkig gevoeld van in dat stuk even als in dat, hetwelk de Bisschoppen van Piemont met hetzelfde doel hebben ingediend, te erkennen eene volmaakte overeenstemming van het Hoogw. tal Prelaten, en hunne volmaakte eenvormigheid van inzichten met het Hoofd der Katholieke Kerk, opzigtens een wets-ontwerp, dat zoodra er sprake van geweest is, 's Pausen hooge afkeuring heeft opgewekt.

„Mij is het intusschen aangenaam, bij deze gelegenheid u de verzekering te kunnen geven van de onbepaalde hoogachting, enz.

„Rome, 14 Augustus 1852.

„G. KARD. ANTONELLI.”

Uit 's Gravenhage wordt van den 24 Aug. aan het Journal du Limbourg het volgende geschreven:

„In weerwil der tegenspraak door het Weekblad van het Regt, van het bericht over het voltooiën van het nieuwe ontwerp van wet op de regterlijke organisatie, kan ik uit eene goede bron mededeelen, dat de heer Strens ijverig aan het zamenstellen van dit ontwerp arbeidt, waarvan hij reeds de algemeene strekking heeft vastgesteld. Ik verneem tevens, dat hij zich vereenigd heeft met het beginsel door den heer Nedermyer van Rosenthal aangenomen, om verscheiden hoven van appel te behouden, doch dat hij zich voorstelt er het getal meer van te beperken, en zooveel mogelijk den loop der justitie en de bevoegdheid der regterlijke kollegien te vereenvoudigen. Men kan overigens verwachten, dat het nieuwe wets-ontwerp in de eerste weken der aanstaande zitting van de Staten-Generaal zal worden aangeboden.”

Wij lezen in het Algemeen Nieuws- en Advertentie blad van Suriname, 27 Junij II:

„Van eenige zijden is ons verweten, dat wij bij de komst van den nieuwen Gouverneur geen artikel over de belangen der kolonie hebben geleverd, alsof wij daaromtrent onverschillig zijn. Voorgerst is, naar onze meening de tijd nog te kort, om met vrucht iets voor te dragen; ten andere schijnt het ons toe, dat men eerst de rigting, welke de nieuwe landvoogd zal nemen, moet leeren kennen, alvorens eenige aanwijzing, zoo zij vereischt mogt worden, te pas komt. Daarenboven missen wij hier te lande eenheid van denkwijze omtrent het algemeen belang, aoodat de zienswijze van den eenen hemelsbreed van die des anderen verschilt, terwijl het eigenbelang, die magtige drijfveer aller menschelijke handelingen, niet zelden het regte spoor bijster maakt.

Het eenige, hetwelk voorschands zich zelven aanprijst, is de herinnering, dat het oude stelsel geene andere strekking heeft gehad, dan de kolonie van lieverlede naar den afgrond te leiden; dat er een nieuw stelsel moet geschept worden, waartoe de ervaring de bouwstoffen overvloediglijk kan leveren; dat, ter ten uitvoerlegging daarvan, aan vasten wil de meest mogelijke volharding moet worden gepaard, en dat toegeeflijkheid geene andere vrucht oplevert dan palliatieven, die oppervlakkig de kwaal schijnen te heelen, maar in de gevolgen haar dieper wortelen doen schieten. De vraag, die zich voor een ernstig onderzoek schijnt aan te bevelen, is deze: waar zijn wij? waar behooren wij te wezen? welke middelen kunnen daartoe leiden? Vindt men door vergelijking en beoordeeling het regte spoor en de vereischte middelen tot bereiking van het doelwit, dan hangt het van beleid, moed en volharding af, om de zege te behalen.

„Op 22 Junij, des morgens ten 9 ure, heeft te Suriname de plegtige overname van het bestuur der kolonie door Z. Exc. Jhr. J. G. O. S. Schmidt auf Altenstadt plaats gehad. Na den afloop daarvan heeft Z. Exc. verzegeld door den afgetreden bestuurder, de leden van den koloniale raad en de adjudanten, de schutterij en het garnizoen, die op het gouvernements plein geschaard waren, de eed afgelegd.

Z. M. heeft 1°. aan het gemeentebestuur van Kampen vergoed den aanleg van een kunstweg, leidende van den Zuiderzeestroom straatweg te Wezep tot de gemeente Heerde, aan den grondaan van Apeldoorn naar Hattum, benevens concessie tot toelating volgen, daarbij overgelegd tarief; 2°. den heer C. C. Haverkamp, gemaal ontslagen als lid der commissie tot aanleg en beheer van den straatweg van Nijmegen naar Kranenburg; 3°. o. a. pensioen verleend aan J. W. Tulieken, ontv. der direkte bel. en acc. ten bedrage van f 1252; M. Goossens, brievenbesteller ten postkantore te Amsterdam f 83, S. G. Dijkhoff, wed. van F. Maalhuizen, in leven rijksoverste te Amsterdam f 703.

Volgens een van den Ned. minister plenipotentiaris te Stockholm ontvangen bericht, is Dantzig nu besmet, en zijn al de overige havens der provincie West-Pruissen, uitgezonderd die van Oost-Pruissen, als verdracht van cholera verklaard. Tevens is de verplichting van schepen, om voorzien te zijn van eenen gezondheidspas, en het

voorgeschreven geneeskundig onderzoek aan het eerste tolkantoor of op de bestemmingsplaats te ondergaan, thans op nieuw in kracht getreden voor schepen, welke in Zweden aankomen uit Deensche havens aan de Sond, de Belten en Oostzee, de Duitse Oostzee-havens, alsmede de Russische havens aan de Oostzee, van de Pruisische grenzen tot en met Reval.

In de Zweedsche officieële kourant van 14 dezer komt voor de instructie, door het departement van binnenlandsche zaken aan het handelskollegie te Stockholm gegeven, waaruit blijkt, dat spoedig de uit de besmette of verdachte havens in Zweden aankomende schepen aan eene quarantaine zullen onderworpen worden.

Volgens een van den Nederlandschen gezant te Madrid ontvangen bericht, zijn, bij koninklijk besluit van 11 Julij jl., tot vrijhavens verklaard de havens van Santa Cruz de Tenerife, Oratava, Ciudad Real de las Palmas, Santa Cruz de la Palma, Arrecife de Lanzarote, Puerto de Cabras en San Sebastian, op de Canarische eilanden, welke havens de eenige zijn, die met Spanje handel mogen drijven. De produkten der Spaansche bezittingen in Amerika en Azië, aangevoerd wordende op schepen, die de Canarische eilanden aandoen, zullen hunne nationaliteit behouden bij den invoer in Spanje, daar de bovenvermelde havens als entrepôthavens worden beschouwd. Een baken- en havenregt zal verschuldigd zijn bedragende 1 per duizend van de faktuurswaarde van alle waren. Ten einde de schatkist in het verlies, hetwelk zij door dezen maatregel lijdt, te gemoet te komen, zullen de tarieven op het handels-subsidie verhoogd, en van elk pond tabak, naar gelang der hoedanigheid, eene belasting van 1 tot 4 realen geheven worden. Voorts is bij koninklijk besluit de staking bevolen der heffing van de oktrooi- en konsumtie-regten, die tot nu toe verschuldigd waren van de mondbehoefden ten behoeve van de bemanning der op de Canarische eilanden aankomende schepen. Deze vrijstelling is ook toepasselijk op de overscheping in de havens dier eilanden, terwijl vee van daar zonder betaling van het konsumtiereg zal kunnen worden uitgevoerd. Deze vrijstellingen blijven instand zoo lang de havens van Tenerife enz. vrijhavens zullen blijven.

„s GRAVENHAGE, 27 Aug. Z. Exc. de minister van Buitenlandsche Zaken, die zijne familie in Overijssel was gaan bezoeken, is gisteren in deze residentie teruggekeerd. Bij Zijne doorreis te Arnhem heeft Z. Exc. de tentoonstelling van de nationale nijverheid bezocht, en het feestmaal verneemt men, dat de gezant van de president van den Hoogen Raad der Nederlanden, den heer Mr. W. B. Donker Curtius van Tienhoven, op nieuw ernstig ongesteld is.

— De Hooge Raad der Nederlanden, heeft, bij arrest van heden, uitspraak gedaan op het beroep in kassatie van H. Deenik, tegen het arrest van het prov. gerechtshof in Noord-Holland van 18 Mei jl., waarbij hij veroordeeld is ter zake van het gebruik maken van nageemaakte sigaren-etiquetten. De Hooge Raad heeft, met gegrond-verklaring van het eenig aangevoerde middel en genoegzaam op dezelfde gronden, als waarop dat middel berust, overeenkomstig de konklusie van het Openbaar Ministerie, het arrest vernietigd, en ten principale den requirant van alle regtsvervolging ontslagen. De Raad heeft bij dit arrest evenwel overwogen, dat het ten deze overbodig was te beslissen, of de wet van Germinal niet uitsluitend betreffen zou de bescherming van binnenlandsche nijverheid. Ook is aangenomen, dat door het hof te regt beslist is, dat in casu art. 162 van het Wetb. van Strafrecht niet van toepassing was. Eindelijk is beslist, dat de daadzaken, bij het genis van een wettelijk merk, in geene andere wet vallen, en aldus noch misdadig, noch wanbedrijf, noch overtreding opleveren.

TILBURG, 26 Aug. De drakte, die hier sedert eenigen tijd aan de wolfabrieken heerscht, is meer dan gewoon. De verzendingen van laken, duffel, baai en flanel, die dagelijks naar Holland en elders gedaan worden, kunnen dan ook zeer bedraagtig genoemd worden, waaruit men teregt kan afleiden, dat het Tilburgse wolfabrikaat al meer en meer gezocht wordt, en door zijne nette en deugdzame bewerking op verre na de voorkeur boven het Engelsche geniet. (N. R. C.)

OOSTERHOUT, 26 Aug. Bij volstrekte meerderheid van stemmen (151 van de 217 ingekomen biljetten) is gisteren de heer M. Govers tot lid van den gemeenteraad alhier verkozen, in plaats van den heer F. L. de Cortiglier, die bedankt heeft. (ib.)

MAASTRICHT, 25 Aug. Heden morgen ten 7 ure zijn de in bezetting zijnde troepen weder uitgerukt tot het uitvoeren van groote manoeuvres. Thans was de gemeente Eysden het tooneel der beweging, daar het terrein onder de gemeente Valkenburg ongeschikt is bevonden voor artillerie en kavallerie. De troepen waren weder in drie kolonnen verdeeld en elk infanterist van

25 patronen voorzien. De kolonel van Toll van het 1ste regiment dragoniers had ditmaal het algemeen bevel, en de opperbevelhebber der vesting, generaal-majoor Serraris, woonde de exercitien bij. Ten half vier ure na den middag keerden de troepen binnen de stad terug. (N. R. C.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIS, 26 Aug. De President heeft aan eene deputatie uit Bordeaux zijn reisplan naar het Zuiden des rijks bekend gemaakt. Hij zal Lyon, Marseille, Agen en Bordeaux bezoeken; de minister van marine, de heer Ducos, zal hem vergezellen.

— De President heeft gisteren den heer de la Guconnière te St. Cloud bij zich ontvangen, en hem bij die gelegenheid het kruis van het legioen van eer geschonken.

— Een vreemdeoorlog getuigt wil weten dat de bekende brand op het Elysée door kwaadwilligheid zoude veroorzaakt zijn en wel met het doel, om de 3 millioenen francs, welke als het trimester van zijne civiele lijst kort te voren door den President waren ontvangen, te stelen. Men verzekert, dat de President zijne kas ledig vond en dat hij weet, door wien het geld gestolen is.

— De generaal Haynau heeft heden in een open rijtuig door Parijs gereden. Zijne tegenwoordigheid gaf tot geenerlei ongeregelheden of onbetamelijke demonstratiën aanleiding.

— Uit Syra wordt, dd. 4 Aug., gemeld, dat het Ionische bewind, hetwelk onmiddellijk onder den Engelschen invloed staat, al de katholieke kerken heeft doen sluiten en aan de priesters de uitoefening hunner godsdienst verboden heeft, op grond, dat uit Rome geen voldoende antwoord gekomen was op de voorstellen, die daar ter plaatse in het belang der Ionische onderdanen gedaan waren, welke zich beklagde hebben, dat zij in de uitoefening hunner godsdienstige gebruiken in den Kerkelijken Staat belemmerd worden.

MADRID, 21 Aug. De 15de Augustus is aan alle Fransche konsulaten in dit rijk even prachtig gevierd, als in deze hoofdstad door den Franschen gezant. Te Malaga en Corunna werden door de Fransche konsuls feestmalen gegeven, waarbij alle hooge autoriteiten dier provinciën tegenwoordig waren.

— De minister van Koophandel afsteden en vervangen worden door den heer Bordia, chef bij dat departement.

ENGELAND.

LONDEN, 25 Aug. Een dagblad verzekert dat in het kabinet verschil van gevoelen bestaat. De heer Christopher, kanselier van het hertogdom Lancaster, namelijk, en eenige andere leden der tory-partij zouden met kracht op de hun gedane belofte aandringen: tot herstelling van het beschermende stelsel. De heer d'Israeli poogt met al zijne welsprekendheid het onmogelijke daarvan aan te toonen. Het blad beweert dat het geschil eindigen zal met de afstreding van de stijfhoofdige leden van het kabinet.

— De beroemde geschiedschrijver Macaulay, die, bij de laatste verkiezingen, tot lid van het Lagerhuis voor Edinburgh werd gekozen, zal hoogstwaarschijnlijk voor dat lidmaatschap bedanken, dewijl hem dit, ter wille zijner gezondheid, door zijne geneesheeren wordt aangeraden.

— De bekende chartist, Feargus O'Connor, gelijk bekend is, onlangs om zijne onzinnige handelingen in een krankzinnigengesticht geplaatst, is aan de beterschap.

— De onderzeesche telegrafen, waarvan de draden thans hier te lande gereed worden gemaakt, zullen de gemeenschap daargestellen tusschen Harwich en 's Hage, Dover en Ostende, Kopenhagen en het Deensche vasteland, Port Patrick en Donaghadee, Toulouse en Algiers.

— Omzette half sept. 1852. De telegrafen zullen tusschen Dover en Ostende gelegd worden, als wanneer het publiek in staat zal zijn gesteld om te korresponderen met een 200tal plaatsen op het Vasteland.

— Uit Ierland verneemt men aangaande het zooveel gerucht makende proces ter zake der ongeregelheden te Six-mile-Bridge, dat de regter Justin Grampton is aangezoekt, om de acht soldaten en een magistraatspersoon, beschuldigd van moedwilligen moord, en ten gevolge van de uitspraak der jury gearresteerd, onder borgtocht in vrijheid te stellen. De advocaat der ouders van de zes slagtoffers, heeft zich verzet tegen de toestemming in dit verzoek, met voorbeelden betoogende dat zij den regter niet vrijstond. Deze heeft daarentegen verklaard dat hij zich volkomen overtuigd hield van zijn regt, om het gevraagde ontslag te verleenen, maar dat hij echter vooraf nog eens alle op de zaak betrekking hebbende stukken op nieuw zou onderzoeken, en derhalve zijne beslissing verschoof tot op heden 26 Aug.

— De dagbladen melden dat het Engelsche eskader

In de Middellandsche zee, onder het bevel van den schout bij nacht Dundas, hetwelk sedert eenigen tijd op de kusten van Spanje kreist, naar onderscheidene stations van de Middellandsche zee vertrekken, achtervolgens Athene, Smirna en de Ionische eilanden zal aandoen, en in het begin van November te Gibraltar zal zijn teruggekeerd.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 27 Aug. De Schwab. Merkur berigt uit Berlijn, 25 Aug., dat het aan eene bevriende Mogendheid gelukt is Pruisen terug te brengen van het twee dagen te voren genomen besluit, om de voorstellen der Danzatter coalitie te verwerpen.

Men schrijft uit Posen dat de Aartsbisschop van Posen, nadat hij den Koning tot Dantzig verzeld had, zich naar Berlijn had begeven, om zich met den minister v. Manteuffel mondelings te vergaderen over de kerkelijke aangelegenheden. Van Berlijn had hij zich verder naar den Kardinaal-Aartsbisschop van Breslau begeven.

Het berigt der Pr. Ztg., dat alle Bisschoppen van Pruisen alhier verwacht werden om eene konferentie te houden, is onwaar. De Hoogw. Bisschoppen der Keulsche kerkprovincien zijn heden voor een gedeelte reeds weder vertrokken.

De voorzitter der vergadering van Posieux is met 7000 tegen 3000 stemmen tot lid van den nationalen raad van Friburg benoemd.

BERLIJN, 27 Aug. Omtrent het besluit der Pruisische regering ten aanzien der tolkwetste heeft men nog geen stelling of nader berigten. Over de afwijzing van de voorstellen der coalitie schijnt men het eens te zijn, alleen omtrent hetgeen men dien ten gevolge doen zal, heerscht nog verschil. De ministers bij de zaak betrokken en onze gevolmagtigde, hebben heden eene bijeenkomst gehouden.

In de geheime zitting der Keurhessische tweede kamer, is het voorstel gedaan om het burgerlijk huwelijk af te schaffen, als zijnde strijdig met de grondslagen van het Christendom, alsmede om de lichamelijke straffen voor bedelaars, landloopers enz. weder in te voeren. In Wurtemberg wil men de doodstraf weder in te voeren.

Nadat bij Ludwigshafen de Rijn merklijk was gevallen, is de rivier ten gevolge van onderscheidene wolkbreuken weder dermate gewassen, dat de omstreken onder water staan. Indien het water niet spoedig valt, zal de rivier ten gevolge van onderscheidene wolkbreuken weder dermate gewassen, dat de omstreken onder water staan. Indien het water niet spoedig valt, zal de rivier ten gevolge van onderscheidene wolkbreuken weder dermate gewassen, dat de omstreken onder water staan.

Men schrijft uit Setlin, dd. 23 Aug. Een vreeselijk treurig toeval vervult heden de gansche stad met schrik en ontsteltenis. Gisteren Zondag middag, hadden de beide makelaars alhier Buchholz en v. Dadelsen, twee boezemvrienden en geoevende schutters, zich in eene boot naar de Dammermeer op de eendenjagt begeven. Bij het naar huis varen vliegt nog een enkel eend op. v. D. legt aan, maar op hetzelfde oogenblik staat B. aan het anderen eind der boot op, en ontvangt het gansthe schrootschot in zijn achterhoofd. De getroffen zinkt in elkaar, en zijn ongelukkige vriend wordt plotseling zoo zeer door smart en berouw overmand, dat hij in wanhopende overijling den tweeden geweerloop onder zijne kin plaatst en zich het hoofd vermorselt. Zoo werden de beide ramplige jagers door de roijers afgevoerd, v. D. als een vreeselijk verninkt lijk, B. nog levend, maar met den dood worstelend. Hij is des nachts gestorven en was ongehuwd. v. D. leidde een allergelukkigst leven en laat eene talrijke familie na. Mogten toch alle zondagsjagers deze vreeselijke waarschuwing in hunne gedachten houden!

De Wiener Zeitung bevat een besluit van den konink van Sardinië van 5 Augustus, waabij in alle kroonlanden, behalve het Lombardisch-Venetiaansch koninkrijk, de bepalingen omtrent den gedwongen koers opgeheven worden.

Met het einde dezer maand komt de drukperswet door alle deelen der monarchie in werking, en houdt mitsdien de bevoegdheid der krijgsgeregten in drukpersaangelegenheden op.

Nopens de onderhandelingen wegens de overname van den Gloggnitzer spoorweg door den Staat, verneemt men, dat er eene bijzondere regerings-kommissie is benoemd, die de voorstellen van de spoorweg-directie onderzoeken, naar aanleiding daarvan eene voordragt doen, en de onderhandelingen ten einde brengen zal.

BELGIE.

BRUSSEL, 27 Augustus. Gisteren werd op verlangen der koninklijke familie, den tweeden gedenkdag van het overlijden van Lodewijk Philips, eene plegtige dienst in de kerk te Laeken opgedragen. Na de H. Dienst hebben de Prinsen en Prinsessen op het graf hunner moeder gebeden. De Koning was verhinderd de plegtigheid bij te wonen.

der gebeden. De Koning was verhinderd de plegtigheid bij te wonen.

Prof. Novent van het Atheneum te Gend, die van zijnen post is ontzet, laat in de dagbladen een brief plaatsen waarin hij beweert dat wat betreffende zijne jongste lessen en hoofdzakelijk ten opzichte van het aan zijne leerlingen voorlezen van de brochure van Victor Hugo Napoleon-le-Petit berigt is, aanmerkelijk overdreven is geweest.

STADS NIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 Augustus.

ONDERTROUWD (26 Aug.): S. P. van Vlissingen, wed. van A. M. Veldhuys met A. A. J. Kalf.
BEVALLEN (24 Aug.): A. S. van Dobbenburgh, geb. van Heeckeren, D. — (26 Aug.): C. W. Hartkamp, geb. Staude, Z. - C. Louwerens, geb. Visman, D. - B. van Nierop, geb. van Minden, D. — (27 Aug.): A. S. Donk, geb. Drayer, D.
OVERLEDEN (27 Aug.): J. Stein, geb. Weers, 57 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	27 AUG. 4 1/2 u. gebl.	28 AUG. 4 u. gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2 1/2 pCt.	64 1/2	64 1/2
Dito Dito	77 1/2	77 1/2
Dito Dito	97 1/2	97 1/2
Dito Obligatien O. I.	96 1/2	96 1/2
Amortis. Syndic.	3 1/2	3 1/2
Handel-Maatschappij	4 1/2	4 1/2
Aand. Rijn-Spoorweg.	101 1/2	101 1/2
Aand. Holl. S. M.		
Obligatien		
BELG., Obligatien 1844		
Cert. bij de Belg. Bank	52 1/2	52 1/2
Dito bij Rotsch. en Volk.	71 1/2	71 1/2
FRANKRIJ., Obligatien		
Spanje bij Ardoins 1835	5	5
Dito Nieuwe	22 1/2	22 1/2
Dito 2/m. Bourveill.	49 1/2	49 1/2
Dito Binnenl. 2400 P.	44 1/2	44 1/2
Coup. Bewijzen	2 1/2	2 1/2
Amortisable Schuld	6	6
Portugal, te Londen	42 1/2	42 1/2
Dito Dito	39	39
Dito bij Hope 1798 en 1816	109	109
Dito Dito 1828 en 1829	107 1/2	107 1/2
Cert. bij d. 1831 en 1832	97	97
Dito	103 1/2	103 1/2
Dito bij Hope	91 1/2	91 1/2
Dito bij Stieglitz en Co.	91 1/2	91 1/2
Dito bij id. 5de Serie	91	91
Cert. te Hamburg	5	5
Inschrijving in Assignat	6	6
Cert. van d. 1831	500	500
Polen, Aand. met Lot. 500	300	300
Dito met Lot. 300		
AMERIKA, Bank-Actien		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50		
OOSTERRIJK, Metalliek	5 pCt. 78	77 1/2
Dito 1847	2 1/2	40 1/2
Dito 1851	2 1/2	40 1/2
Dito Nieuwe	5	90 1/2
Ween. Bank bij G. en Co.	4	69
Dito	5	90 1/2
Letter B	5	90 1/2
Aand. met Loting fl. 500	250	
Nieuwe dito		
NAPLES, Cert. Lam. en Bouwer 5 pCt.		
BRAZILIE te Londen 1824	5	100
Dito Leening 1843	5	100
Dito 2 200	5	
PERU		
MEXICO Nieuwe	26 1/2	26 1/2
VENEZUELA à 100	3 1/2	43
GUAYANA à 100	2	23 1/2
ECUADOR à 100	4 1/2	4 1/2
Polen, Cert. 4 pCt. 86; Grenada uitgestelde 11 1/2, 1 1/2; Phil. bij Hope en Co 5 pCt. 9 1/2 L. N		

Over het geheel vertoonde de handel in Binnenl. en Buitenl. fondsen tot onveranderde prijzen niets meldenswaardigs.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt, Prolongatie 2 1/2 pCt Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Paris	2/m. f 56 1/2	Livorno	2/m. f 38 1/2
Bordeaux	2/m. f 56 1/2	Napels	2/m. f 81 1/2
Madrid	3/m. f 246	Petersburg	2/m. f 1,85 1/2
Cadix	3/m. f 246	Weenen	2/m. f 29 1/2
Seville	3/m. f 246	Augsburg	2/m. f 33 1/2
Bilbao	3/m. f 246	Frankfort	2/m. f 33 1/2
Lissabon	3/m. f 42	Hamburg	2/m. f 35 1/2
Porto	3/m. f 42	London	2/m. f 11,90
Genua	3/m. f 46 1/2	Rotterdam	2/m. f 11,95

BIJENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 27 Aug. Belg. leen. 2 1/2 pc. 55 1/2; 1840, 5 pc. 101; 1848, 100 1/2; 1852, 101; Spanje Ard. 1 pc. 22 1/2; Binnenl. 3 pc. 4 1/2; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.
PARIS, 26 Aug. Fransche 3 pc. 76 3/8; id. 4 pc. —; 4 1/2 pc. 105,60; Schatk. —; Bank-Actien 284 1/2; Belg. 1840, 5 pc. 102 1/2; 1842, 5 pc. —; 4 1/2 pc. —; 2 1/2 pc. —; Rusland 4 1/2 pc. —; Napels 5 pc. 10 1/2; Spanje, Buitenl. 3 pc. 24 1/2; id. 4 pc. 24 1/2; Holl. 2 1/2 pc. —; Piemont

1884 —; —; 1849, —; —; 1851, —; —; Haiti —; —; Rom. Leening 1850, 97 1/2.

MADRID, 21 Aug. Spanje 3 pc. 45 1/2; Ardoin 1 pc. 22 1/2; Uitg. Schuld 5 1/2; Coupons 1 1/2.

LONDEN, 26 Aug. Cons. kont. 100 a 100 1/2; op tijd 100 a 100 1/2; Braz. — a —; 1829/39 — a —; Den. 3 pc. 82 a 83; 5 pc. 107 a 108; Ecuad. 4 1/2 a 4 1/2; Gren. 23 1/2 a 24; Uitgest. 11 1/2 a 12; Mexiko — a —; Nieuwe 25 1/2 a 25 1/2; Peru 4 1/2 pc. 101 a 102; Uitgest. 57 1/2 a 58 1/2; Rusl. 1822 5 pc. 120 1/2 a 121 1/2; (N.) 4 1/2 pc. 104 1/2 a 104 1/2; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 37 1/2 a 37 1/2; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22 1/2 a 22 1/2; 3 pc. — a —; Coup. cert. 2 1/2 a 3; Passive 6 a 6 1/2; Holl. 2 1/2 pc. 64 1/2 a 65 1/2; id. 4 pc. 99 a 99 1/2; Venez. 42 a 43; Uitg. 16 a 17.
WEENEN, 26 Aug. Met. 4 1/2 pc. —; 5 pc. 97; Bank-Actien 1348.

BERLIJN, 26 Aug. Schuldbr. 3 1/2 pc. 94 1/2; Loten 128 1/2; Rusl. Stiegl. 4 pc. 98 1/2; Pools. 4 pc. 91 1/2; Loten fl. 200 22; id. fl. 300 153; id. fl. 500 91; Amsterdam zigt 143g; id. fl. m. 142 1/2g.

HAMBURG, 26 Aug. Rusl. Eng. Leen. 112 1/2; Stiegl. 4 pc. 91 1/2; Spanje, Ard. 5 pc. 21; Binnenl. 3 pc. 42.

FRANKFORT, 26 Aug. Met. 5 pc. 81 1/2; 4 pc. 65 1/2; 2 1/2 pc. 42; Bank-Actien 136 1/2; Darmst. Loten fl. 50 91 1/2; id. fl. 25 51 1/2; Badensche Loten fl. 50, 66 1/2; id. fl. 35, 33 1/2; Nassauache 28 1/2; Holl. 2 1/2 pc. 64 1/2; Werk. Sch. 4 pc. 97 1/2; Sündic. 3 1/2 pc. 95.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 28 Augustus.

OVERZICHT DER WEEK.

KOFFIJ. Ofschoon dit artikel vrij goed blijft prijs houden, heeft hierin weinig of geen handel plaats gehad, in afwachting der uitslag der veilingen bij de N. U. M. op 30 dezer en 2 Sept. aanstaande.

THEE. De omzettingen bepaalden zich uitsluitend tot vervulling der dagelijksche behoefte met genegen verkoopers.

TABAK. Met Maryland is het iets stiller geworden door eenige nieuwe aanvoren zoowel hier als te Rotterdam, hoewel er in de eerste dagen dezer week nog uit de eerste hand verkocht zijn 231 vaten, van 20 tot 27 cs., zijnde vrij goede prijzen. — Behalve de reeds vermelde veilingen zullen er op 31 dezer nog publiek verkocht worden: 1062 pakken Portoriko en 24 pakken Grenada; verder worden er in de volgende week aan de markt verwacht: 264 pakken Java, van het nieuwe gewas, Plantage V O.

KATOEN met minder handel doch zeer veel omzettingen bepaalden zich in deze week tot 136 pakken Noord-Amerikaansch ex Angeliqas en 18 pn. Surinaamsche St. Martinzaad. Per Anthony en Eugenie werden ca. 300 pn. van Suriname aangevoerd, waarvan echter reeds 100 pakken alende verkocht zijn.

SUIKER. Ruwe blijft in eene gedrukte stemming. — Tegen 31 dezer zijn in veiling aangeslagen: 447 vaten Surinaamsch, alsmede tegen 9 Sept., 4616 kistjange Java. — Geraffineerd voor Uitvoer. In Crushed zonder noemenswaardige omzettingen, met terughoudende koopers. — Kandij daarentegen blijft gevraagd en voor de weinige partijen die voorkomen, worden nog de volle prijzen bedongen. — In Consuets zijn de noteeringen onveranderd, alleen is Stroop iets hooger betaald: Stoom f 17 a 17 1/2; O F f 17 a 18.

SPECIJELEN. Sedert de uitgifte der monsters van de op 7 October te Rotterdam bij de N. H. M. in veiling voorkomende Specierijen is de opiaie voor Notensmuskaal en Poelij nog merklijk verbeterd, en zijn de omzettingen hierin tot verhoogde prijzen wederom zeer uitgebreid. Men heeft betaald voor Noten N. 1 200 cs., N. 2 145, N. 3 125 cs. Poelij C. ex D. 200 cs. Anthoibie Napels N. 1 42 a 43 cs., N. 3 40 a 41 cs. Sumatra, Peper blijft gevraagd tot 22 a 22 1/2 cs. R. C. waarvoor weinig te koop is. De te Rotterdam bij partakulieren tegen 10 September in veiling gebragte 79 vaten Notenmuskaal, bestaan uit 57 vaten ordinaire soort, vrij grof iets gerimpeld, getaxeerd op 125 a 130 cs. en 22 vaten zeer ordinar, vrij grof, met gestoken en stukken getaxeerd op 75 a 80 cs.

GEDROOGDE FRUITEN. De vraag voor Krenten heeft de geheele week aangehouden tot steeds rijzende prijzen, waardoor men eergisteren voor eene partij nieuw pik Cephalonia f 25 1/2 a 26 besteed heeft; andere soorten in verhouding. — Tot deze prijzen hebben zich vele verkoopers voorgedaan, zoodat de markt op gisteren iets flauwer is gebleven. — Rijzen prijs-houdend.

KIJST. In eene gunstige stemming met belangrijke handel in de gepelde soorten op speculatie tot f 7 1/2 a 8, voor Java a f 7 1/2 a f 7 1/2 voor Aracan. — Ongepeld is niet aan de markt.

POTASCH. Een partijje Toskuaansche is tot f 13 1/2 E. afgegeven. Petersburger zoowel zeldende als in loco blijft tot f 11 1/2 E. aangeboden.

LIJNEN en WAS prijs-houdend. DROOGRIJZEN. Verkocht zijn uit de eerste hand 30 kisten Grieksche Lijn en 2 kisten Turkische Opium. — Camla Vera met vaste fondsen, zonder prijsverandering.

VERFWAREN. Java Indigo prijs-houdend. — Cochenille iets minder gevraagd. — Verhouten. Van Laguna Campeche is een partijje tot f 4 1/2 a 4 1/2 E. afgegeven. — Sandel met f 2 1/2 E. betaald. Lima tot f 9 1/2 E. te koop. — Quercitron. Baltimore tot f 4 1/2; Philadelphia tot f 5 goed te plaatsen. — Harst. Bruin f 2 1/2 E. met weinig voorraad; Geel zonder vraag. ZWAVEL. Ruwe wordt hooger gehouden; goed Secunda f 4 a f 4 1/2 E.; Prima f 4 1/2 a 5. — Salpeter. Zuid-Amerikaansche f 9 1/2 a 9 1/2 met eenige vraag. — Blaauwe Vitriool tot hoogere prijzen, bij partij verkocht. — Meekrap met eenige handel tot onveranderde prijzen.

STERKE DRANKEN. Genever 100 % eerste soort f 17 1/2; tweede soort f 16 1/2. — Moutwijn 91 % f 12 1/2 a kontant. — Arak met veel handel en belangrijke omzet uit de eerste hand.

TIN. Banka blijft tot f 52 1/2 te koop. — Koffia. — Mer wordt nu door eenige aanvoren, tot f 63 gehouwen.

HUIDEN. Gedroogde en gezouten buitenlandse soorten handel, zijnde de algemeene aandacht gevestigd op de alhier ter belangrijke partijen dewelke in veiling tegen 29 September zullen voorkomen, waarbij nu nog gevraagd zijn: 5000 vaten pikke gedroogde ligtwigtige Buenos Aires en 1000 vaten prikkelde Laguna en Caacas. Buitenlandse mer geregeld trek, bij onveranderde prijzen.

VERWAEN. Tink. Sinter iets minder gevraagd.

